

Yayın Adı Haber Türk Magazin
Referans No 33453555
Renk Renkli

Yayın Tarihi 07.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 223,06

Küpür Sayfa 1
Tiraj 197261
Sayfa 6

RESİM yapan çocuk daha kolay okuma yazma öğreniyor

Picasso, Van Gogh, Michelangelo gibi birçok önemli sanatçı karalama yapmaya nasıl başladılarsa çocuklarımız da öyle başladılar. Bir çocuğun fırsat verilirse ilk adımlarını atmasıyla ilk çizgisini çizmesi neredeyse aynı tarihlere denk gelir. Tıpkı adım atması gibi ilk çizgisi de gelecekteki hayatında gerçekten de çok önemli olacak iki şeyin başlangıcı olarak görülebilir: Okuma yazma öğrenmenin ve kendini ifade etmenin.

Damla ÇELİKTABAN
 dceliktaban@htgazete.com.tr

Damla'nın Kitaplığı

Bulgurlu tarifler

YEMEK yapmayı dergilerden ve kitaplardan öğrenmiş biri olarak yemek kitapları benim için çok özel kaynaklar. Bunlara yeni eklenenlerden biri de Refika'nın Mutfağı'nın bulguru teyzesi Nursen Doğan'ın "Bulgurun Halleri: Başlangıçlardan Tatlılara Bulgurlu Tarifler" adlı kitabı. Boyut Yayıncılık'tan çıkan kitapta köftesinden pilavına, dolmasından tatlısına kadar ana malzemesi bulgur olan 110 tane tarif var.

UZAY 1 yaşına geldikten itibaren ona çeşitli kâğıtlar ve boyalar sundum. İlk başlarda kâğıtları yırtmak, boyaları da duvarları çizmek için kullandım. Sonraları duvarlarda yer kalmayınca kâğıda çizmeye razı oldu. O gün bugündür yaptığı tüm çizimleri, boyaları saklıyorum. Bu arada Susan Striker'in yazdığı Epsilon Yayınları tarafından Türkçeleştirilen "Çocuklarda Sanat Eğitimi"ni okudum. Okudukça çocuğun kâğıt ve kalemle ilişkisinin önemini ve büyükler olarak hiç farkına varmadan yaptığımız yanlışları net olarak gördüm. Anaokulu öğretmeni ve yazar Rhoda Kellogg çocukların çizdikleri her şeklin, alfabenin harfleriyle bağlantılı olduğunu ortaya koymuş.

ÇOCUĞUN ÇİZDİĞİ İLK ÇİZGİ

Çocukların 1-4 yaş arasındaki "karalama sürecinin" yazı yazmada ihtiyaç duyulan el kol hareketlerinin öğretildiği bir dönem olması bakımından çok önemli olduğu sonucuna varılmış. Karalama yaparken sürekli tekrar edilen hareketlerin dil öğrenimine de katkıda bulunduğu dair araştırmalar da bunu kanıtlar nitelikte. Çocuğun yaptığı çizgi ve şekilleri zaman içinde nesneleri simgeleyen semboller olarak tanıması okuma-yazma çalışmaları için bir köprü niteliğinde. Striker bundan yola çıkarak bir çocuğun resimle ne kadar haşır neşir olursa o kadar kolay okuma yazma öğreneceğini ifade ediyor. Striker bu süreçte çocuğu yönlendirmenin ("Elma böyle değil böyle çizilir"), müdahale etmenin ("Mavi ağaç olur mu canım!") gelişimini sürdürmesine izin vermemek olduğu konusunda uyarıyor.

HANGİ YAŞA HANGİ ÇALIŞMA?

Çocuğunuza 6 aylıktan itibaren pamuk boyası çalışmalarını yaptırmaya başlayabilirsiniz. 1 yaşına geldiğinde pastel boyalarla çalışmaya, 18 aydan itibaren ise oyun hamuruyla çalışmalar yapmaya uygundur.

20 aylık çocuklara kendinden yapışkanlı çıkartmalar ilginç gelebilir ama 24 ay sonrasında yapıştıncılarla çalışmak isteyecektir. 2-2.5 yaş arası makasın nasıl çalıştığı ile ilgili bir kaç alıştırmadan sonra kâğıt kesmeye başlayabilirler.

YARATICILIĞINI NASIL GELİŞTİREBİLİRSİNİZ?

Ömek olun. "Cetvelle çizgi bile çizmem" demek yerine "Yeni bir şeyler üretmeyi seviyorum" diyebilirsiniz. Çocuğunuzun yaptığı resimlerden birini çerçeveletip evinizin duvarına asın.

Bir resmi "niçin" beğendiğinizi ifade edin. "Çok güzel olmuş" demek yeterli değildir. Mesela: "Renkler çok canlı, düz çizgilerle eğri çizgiler bir arada çok güzel görünüyor" gibi ayrıntılı açıklamalar ona yaptıklarının değerli olduğunu hissettirecektir.

Çocuğunuzun resimlerinden yılbaşı kartları vs. yapın ve yakınlarınıza gönderin. Evinizde sürekli dağınık kalmaya müsait bir alan olsun. Burada resim masası, boya kalemleri, kâğıtlar, yapıştıncılar vs. bulunsun.

Çocuğunuzun önemli eserlerini saklayın. Yaptığı çizimler onun gelişimini gösteren paha biçilmez takvimlerdir.

Bunları asla yapmayın

Asla çocuğunuzun çalışmasına el sürmeyin. Sizin müdahaleniz onun cesaretini kırabilir.

Ona "nasıl" çizmesini gerektirmediğini göstermeyin; onun adına gerçek resimler çizmeyin.

Çocuğunuza asla "Bu ne?", "Ne çiziyorsun?" gibi sorular sormayın.

Çocuğunuza asla, boyama kitapları ya da numaralı boyama gibi sanatsal yaratıcılığı engelleyen malzemeler sunmayın. Bu gibi araçlar yaratıcılığı artırma amacını gütmeyen ve çocuklar kolayca bu oyuncaklara bağımlı hale gelebilirler.

Şehir çocuğu doğayla nasıl buluşsun

SALI günü yazdığım büyükşehir çocuklarının doğa yokluğu sendromuyla ilgili yazıya birçok mesaj geldi. "Biz de istiyoruz ama nereye götürelim? Vakit yok, park yok, doğal alan yok" diyordu mesajın sahibi anne babalar. Onlara cevap olarak TEMA'nın önerdiği sonbaharda İstanbul ve çevresinde yapılabilecek doğa aktivitelerinden birkaçını listeliyorum:

■ İstanbul'un nefesi Beğirli Ormanları'na gidip güz çiğdemlerini, yağmur sonrası mantarları görebilir, son güneşin keyfini dallarda çıkaran sınırları izleyebilir, karatavuk, kızılgerdan, çırkusu ve ispinozları dinleyebilirsiniz.

■ Bir zamanlar Avrupa'nın en geniş fundalıklarına sahip

olan İstanbul'da Şile, Riva sırtlarında, Terkos Gölü ve Ömerli Barajı çevresinde sıkışıp kalmış bu güzel doğal yaşam ortamına gidebilirsiniz. Gittiğinizde funda bitkisinin doğayı mor renge boyadığına şahitlik edebilirsiniz. Mor çiçekler arasında dolanan atalanta kelebeklerinin güzel uçuşlarını izleyebilir, harıl harıl son çiçek özerini toplayan arıları duyabilirsiniz.

■ İhlamur Kasrı'na gidip mabed ağacı ya da yaşayan fosil olarak da bilinen ginkgo ağaçlarının yapraklarıyla oynayabilirsiniz.

■ Kilyos Kumulları'nda incecek kumulu hissetmek için çıplak ayakla yürüyebilir, Karaburun sahilinde ise deniz kabuklularının oluşturduğu sahili keşfedebilirsiniz.